

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege pentru modificarea articolului 13 din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14.10.1998.

Anexă:

1. Proiectul de lege
2. Nota informativă

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr.	43	
"02"	03	2021
Ora		

Deputați în Parlament

~~Lucia Vovc~~
~~Maria Iisteanu~~
~~Sela Macari~~
~~Ion Alexandru Buzar~~

Igor Munteanu
Tudor Vigorici
Chiril Stoț par
Vasilie Nistor
Dina Plângău

LEGE
pentru modificarea articolului 13 din Legea privind
sistemul public de pensii nr. 156 din 14.10.1998

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Articolul 13 din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14.10.1998 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 17-12-1998 Nr. 111-113 art. 683), se completează cu alineatul (3) care va avea următorul cuprins:

(3) În cazul în care rata inflației înregistrate trimestrial în conformitate cu prevederile alin. (1) ale acestui articol este sub 2%, Guvernul poate indexa pensiile în baza indicelui prețurilor de consum la produsele alimentare cu frecvență înaltă de consum în rândul pensionarilor, medicamente, precum și tarifelor la servicii comunale, cu condiția că coeficientul de indexare va fi mai mare decât rata inflației înregistrate corespunzător.

Art. II. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de Lege pentru modificarea articolului 13 din
Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14.10.1998

1. Denumirea autorului proiectului de lege:

Prezentul proiect este elaborat de către un grup de deputați în Parlamentul Republicii Moldova.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

În conformitate cu prevederile art. 13 al Legii privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14.10.1998, pensiile se indexează în fiecare an, la 1 aprilie și la 1 octombrie. La 1 aprilie, coeficientul de indexare constituie rata inflației înregistrată în ultimul semestru al anului precedent anului indexării, iar la 1 octombrie – rata inflației înregistrată în primul semestru al anului în curs. Coeficientul de indexare se stabilește de către Guvern.

În temeiul Hotărîrii Guvernului nr. 660 din 03.09.2020 cu privire la indexarea prestațiilor de asigurări sociale și a unor prestații sociale de stat, la 1 octombrie 2020, pensiile au fost indexate cu coeficientul indexării de doar 1,07%, raportat la quantumul mediu al pensiei, această majorare reprezintă o sumă infimă.

Totodată, conform notei informative la proiectul Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2021, adoptat de către Parlament la 13.12.2020 cu nr. 255, era planificată indexarea pensiilor de la 1 aprilie 2021 cu 0,6%, ceea ce reprezintă rata inflației prognozată pentru ultimul semestru al anului 2020 și la 1 octombrie 2021 cu 0,2%, ce reprezintă rata inflației prognozată pentru primul semestru al anului 2021.

Este de menționat că, conform datelor Casei Naționale de Asigurări Sociale, la 1 ianuarie 2021, pensia medie pentru limită de vârstă constituie 2067,55 lei, astfel în medie pensiile ar urma să fie majorate cu doar 12,4 lei și 4,16 lei. Astfel, majorările operate urmare a acestor indexări nu vor fi resimțite de un număr impunător de pensionari, mai cu seamă de cei circa 71% de pensionari (din care 196885 de pensionari pentru limită de vârstă) care beneficiază de o pensie sub 2000 de lei.

Conform ultimelor date ale Biroului Național de Statistică în semestrul doi al anului 2020 s-a înregistrat o deflație de -0,69%, deflație s-ar putea înregistra și în primul semestru al anului 2021, iar aceasta înseamnă că nici la 1 aprilie și nici la 1 octombrie 2021 pensiile nu vor fi indexate. Experiența indexărilor din ultima perioadă ne demonstrează că mecanismul nu este

perfect și că este nevoie de ajustarea lui. Mai ales prin prisma faptului că mecanismul de calculare a ratei inflației ia în calcul într-un mod discriminatoriu produsele care sunt cu frecvență înaltă de consum în rândul pensionarilor, coeficientul de pondere al acestor produse fiind unul infim în comparație cu coeficientul de pondere al unor produse și servicii de care nu beneficiază pensionarii.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul de lege nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi.

Se propune completarea Articolul 13 din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14.10.1998 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 17-12-1998 Nr. 111-113 art. 683), cu un alineat nou:

(3) În cazul în care rata inflației înregistrate trimestrial în conformitate cu prevederile alin. (1) ale acestui articol este sub 2%, Guvernul poate indexa pensiile în baza indicelui prețurilor de consum la produsele alimentare cu frecvență înaltă de consum în rândul pensionarilor, medicamente, precum și tarifelor la servicii comunale, cu condiția că coeficientul de indexare va fi mai mare decât rata inflației înregistrate corespunzător.

Includerea prezentului alineat va permite Guvernului să indexeze pensiile chiar și în cazul când rata inflației va fi una infimă (mai mică de 2%). Formula propusă vine din considerentul că rata medie anuală a inflației reprezintă creșterea medie a prețurilor de consum într-un an, față de anul precedent. Nomenclatorul de produse reprezentative – cuprinde sortimente care au o pondere semnificativă în consumul populației. Nomenclatorul utilizat este structurat în trei nivele de agregare: grupe majore, grupe și sortimente în felul următor:

- Grupa majoră Produse alimentare cuprinde 91 de grupe cu 385 sortimente
- Grupa majoră Mărfuri nealimentare cuprinde 156 de grupe cu 644 sortimente
- Grupa majoră Servicii cuprinde 64 de grupe cu 207 sortimente.

O bună parte din aceste sortimente incluse în calcul, nu sunt folosite de către pensionari, dar sunt incluse în procentul cu care se indexează pensiile.

Drept exemplu am putea oferi inflația anuală în luna decembrie 2020 (pentru ultimele 12 luni) care a constituit 0,39%, inclusiv la produse alimentare 1,66%,

mărfuri nealimentare (-0,49%) și servicii prestate populației (-0,30%). Observăm că deși produsele alimentare sunt în mare parte folosite de pensionari, procentul inflației anuale a fost diminuat de alte două grupe majore: Mărfuri nealimentare și Servicii, grupe din care pensionarii sunt afectați în mare parte doar de prețurile la medicamente și tarifele comunale și care nu au scăzut semnificativ în ultimul an.

În acest context se propune modificarea legislației ca în cazul în care rata inflației va fi mai mică de 2%, Guvernul să aibă dreptul să indexeze pensiile în baza indicelui prețurilor de consum la produsele și serviciile care sunt folosite cu frecvență înaltă de consum în rândul pensionarilor (produsele alimentare și medicamente, precum și tarifelor la servicii comunale), în așa fel încât indexarea să garanteze creșterea constantă a pensiilor, de o manieră în care pensionarii să resimtă grija statului.

5. Fundamentarea economico-financiară

În Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2021, adoptată de către Parlament la 13.12.2020 au fost alocate surse financiare în sumă de 94 mln. lei pentru indexarea pensiilor de la 1 aprilie 2021 cu 0,6%, și la 1 octombrie 2021 cu 0,2%, ce reprezintă rata inflației prognozată pentru primul semestru al anului 2021.

Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14.10.1998 în redacția propusă va oferi posibilitatea (nu obligativitatea) Guvernului în pofida deflației din primul semestru, să poată indexa pensiile la 1 aprilie în baza indicelui prețurilor de consum la produsele și serviciile care sunt folosite cu frecvență înaltă de consum în rândul pensionarilor (produsele alimentare și medicamente, precum și tarifelor la servicii comunale). Această indexare poate fi făcută în baza surselor financiare deja alocate în BASS, iar pentru indexare din octombrie Guvernul ar urma să vină până atunci cu calcule și propuneri pentru rectificarea bugetului.

Liviu Vovc

